

Megítélésem szerint a könyv elolvasása után a felvetődő kérdések érdemi kidolgozásának igénye, valamint megválaszolásuk nem a problémát felvetők – a könyv szerzőinek – egyedüli feladata, hanem az érintett területeken dolgozó szakemberek kötelezettsége. Egészében véve jelentősnek tartom a tankönyv megjelentetését, a nyelvpolitika szempontjából pedig helyesnek azt a törekvést, hogy a népesség nyelvi, iskolázottsági, közművelődési területi sajátosságaival a nyelvtudományt is felhasználva más tudományterületek is foglalkozzanak, így a geográfia is.

Fóris Ágota

Szűcs Tibor

## **A magyar zene hungarológiai közvetítése**

Jegyzet és annotált szöveggyűjtemény  
JPTE BTK- Dialóg Campus Kiadó,  
Pécs-Budapest, 1999, 90 p.

A pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem hallgatói már 1987 óta foglalkoznak a magyar mint idegen nyelv/hungarológia tárggyal speciálkollégium, specializáció, 1997-től pedig „B” szak keretén belül. A hungarológiai képzés elsődleges célja a magyar nyelv és kultúra külföldiek számára történő közvetítése. Szűcs Tibor jegyzete és annotált szöveggyűjteménye a magyar zeneművészetnek, zenei műveltségünknek a külföldi hallgatók felé történő közvetítéséhez próbál segítséget nyújtani a hungarológus hallgatóknak. Nem hagyományos értelemben vett zenetörténeti áttekintésről és ahhoz kapcsolódóan zenei hanganyag megadásáról van szó. Többéves lektori tapasztalatai, illetve a több szemeszteren át vezetett szemináriumai érlelték meg a szerzőben azt a gondolatot, hogy miképp lehetne összekapcsolni a nyelvoktatás, a művelődéstörténet és a művészet ismeretanyagait.

A könyv első fejezetében (Nyelv-Irodalom-Zene) a szerző saját tanulmányában a nyelv, a költészet és a zene néhány tanulságos összefüggését vázolja fel. A magyart mint idegen nyelvet tanulót már kezdő szinten is be lehet vezetni a nyelv hangzásvilágába különböző mondókák, gyermekversek, népdalok segítségével. A kezdeti fonetikai gyakorlatokat – a fokozatosság elvét figyelembe véve – később a nyelvtani szerkezetek és a szemantikai elemek vizsgálatára is fel lehet használni. Szemléltetésképpen Weöres Sándor sokak által ismert, „Robogó szekerek” című ritmikus prózája áll a könyvben. Zenéről, zeneiségről tehát csakis nyelvi és irodalmi vonatkozásban, vagyis a prozódia és a deklamáció szempontjából beszélhetünk. A szöveg prozodiájának zeneileg művészi kezelésének számos példája van hazai kórusirodalmunkban. A szerző elsősorban Kodály és Bartók munkásságát emeli ki, hiszen vokális műveik a szövegszerűségnek és a zenei ritmus- és dallamvilágának teljes harmóniájára törekednek. Számomra a tanulmány „fortissimo”-jának tekinthető az a rész, amelyben a szerző az egyébként sem irodalmilag, sem zeneileg nem könnyű, *A kékszakállú herceg vára* című Bartók-operának szemiotikai igényű, komplex megközelítésére vállalkozik. A szimbolikus-balladai emblematika motívumszerű ismétlődésével és a zenei harmónia/diszharmónia kettősségének fokozásával éri el Balázs Béla és Bartók azt a szintézist, ami a népköltészet egyszerű formáit és a szimbolizmus összetett lényegkeresését önti művészi egységbe, összekapcsolva a magyarságot az európaisággal. Ez az a megközelítés, ami megfelel a korszerű hungarológiai felfogásnak. „A hungarológia kontextusa” című részben a megközelítésmód lényegére, a kapcsolatok nyitottságára hívja fel a figyelmet Szűcs Tibor, mégpedig a hungarológia részterületei közötti (belső) és a magyar kultúrát az egyetemes művelődéshez kötő (külső) kapcsolatrendszerre. A nyitott szem-

lélet tehát nemcsak komplex, hanem intertextuális kultúráközvetítést is megkíván a hungarológiától.

A jegyzet második fejezete (Szövegrészek a magyar zenéről) az annotált szöveggyűjteményt tartalmazza, amely számít a hungarológus hallgatók további kutatására is. A válogatásban közölt szövegrészek után ugyanis kérdések vannak, melyekre a választ a kérdések után zárójelben megadott szakirodalomban lehet megtalálni. A kiválasztott szövegrészek témái az alábbiak: A Kodály-módszer; A finnugor zene; Magyarság a zenében; A három legnagyobb: Liszt, Bartók, Kodály – emberi és művészi portrék; Erkel Ferenc és a nemzeti opera; A magyar zene külföldi fogadtatása; Zenei életünk. Az utolsó két téma aktív körültekintést, saját szülőhelye zenei életének bemutatását, esetleg a napi sajtó ezekre az ismeretekre vonatkozó elemzését kívánja meg a hallgatóktól.

A jegyzethez szervesen hozzátartozik a függelék, amelyben a magyar zenei élet tematikus feldolgozására kapunk támpontokat, illetve a magyar zenei élet kiválóságainak nevei szerepelnek, zeneszerzők, régi zenei és XX. századi alkotóművészek, előadóművészek, népzene kutatók, sőt a magyar vonatkozású külföldi zeneművek listáját is megtalálhatjuk. A jegyzetet alaposan összeválogatott, immáron zenetörténeti és zeneelméleti vonatkozású szakirodalom, valamint zenehallgatási anyag zárja.

Végezetül hadd zárjam recenziómat Szűcs Tibor bevezetőjében írt gondolatával: „Ami mindenképpen nélkülözhetetlen előfeltétele a magyar zene külföldiek számára történő közvetítésének: a nyitottság, az érdeklődés és a zene szeretete, élvezete. Ez teheti hitelessé, meggyőzővé az esztétikai élmény átadását. Hiszen ebben a szép feladatban nemcsak tudományról van szó, hanem művészetről is.”

*Hoppálné Erdő Judit*

Medgyes Péter

## **Linda and the Greenies I-II**

Angol nyelvkönyv gyermekeknek

Hudák Ilona

## **Linda and the Greenies I-II**

Munkafüzet

Corvina, 1999

2 × 90 perces hanganyag mindkét szinthez

Újra megjelent a nagy sikerű, 8–10 éves gyermekekhez szóló, kezdő szintű nyelvkönyv a Corvina kiadásában, megfiatalodva, átdolgozva és munkafüzetrel bővülve.

A tankönyv karrierje úgy kezdődött, hogy akár mesekönyvként is kerülhetett a gyermekek könyvespolcára, hiszen az érdekes történet izgalmassá teszi az olvasást, és arra motiválja a kicsiket, hogy minél hamarabb megértsék a történet folytatását. Szívesen forgatták a lapokat a képek kedvéért is. Sajdik Ferenc szép és szellemes illusztrációi, valamint Gaál Krisztina ábrái most még szebb kivitelben díszítik a könyveket és a munkafüzeteket is. Öröm kézbe venni a jó minőségű papíron nyomtatott színes, illetve a munkafüzet fekete-fehér képekkel és ábrákkal illusztrált, szép, nagy betűtípust használó kiadványait.

Az anyag alkalmasnak bizonyult nemcsak egyéni és kiscsoportos tanításra, hanem a közoktatásban is elismert iskolai tananyagként való alkalmazásra is. Az általános iskolák 3. és 4. osztálya számára átdolgozott kiadás éveken át tankönyvként szolgált. Minthogy az alsó tagozatos nyelvvoktatás sohasem biztosított magas óraszámot, a 33 epizódot tartalmazó 24 egység 2x12 unit formájában, 2 kötetben jelent meg.

A megújult *Linda and the Greenies* is megőrizte ezt a felosztást. A körülbelül 100–150 órára tervezett tananyag így a heti 2–3 órát alapul véve is elvégezhető egy, illetve két tanév alatt. Egy-egy lecke eredményes elsajátíttatására kb. 5 tanóra jut, és